

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 1

**Харків
2022**

УДК 378:373.3

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 5 від 18.05.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали I науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 1. 39 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики вищої освіти, теорії та методики навчання і виховання в початковій школі, арт-терапевтичні технології в початковій освіті, розвиток обдарованої дитини в освітньому середовищі початкової школи, підготовки майбутніх учителів початкових класів у контексті педагогіки партнерства, історико-педагогічні та компаративістські аспекти початкової освіти і підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Белявцева Світлана Виховання толерантності молодших школярів як науково-педагогічна проблема	5
Букреєва Ганна Системно-діяльнісний підхід як основа формування пізнавальних універсальних навчальних дій молодших школярів	6
Видиш Марія Самоконтроль як компонент процесу учіння, його особливості	7
Задорожна Юлія Соціалізація особистості молодшого школяра в процесі ігрової діяльності	8
Клімова Тетяна Соціально-педагогічна робота вчителя як засіб розвитку медіакультури молодших школярів	9
Ковальковська Наталія Формування культури поведінки учнів початкових класів	10
Лубінець Олеся Трудове виховання як засіб професійної просвіти молодших школярів	11
Марілова Тетяна Формування навчальної мотивації молодших школярів засобами дидактичних ігор	12
Овчарова Діана Теоретичні питання морального виховання школярів	13
Олійник Ірина Розвиток самооцінки молодших школярів у процесі навчання	14
Півнєв Олександр Формування у молодших школярів ціннісного ставлення до Батьківщини	15
Прозор Анастасія Дидактична гра як засіб формування пізнавального інтересу учнів початкової школи	16
Слинько Аліна Естетичне виховання молодших школярів засобами творчої діяльності	17
Сухина Лілія Організація та проведення наукових зустрічей у початковій школі	18
Хрипливець Ольга Моральне виховання дітей молодшого шкільного віку у співпраці з батьками	19
Шіралізаде Ламан Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва	20

СЕКЦІЯ 2

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Желудько Леся Розвиток логічного мислення молодших школярів за допомогою інноваційних технологій	21
Малахай Лариса Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	22
Сідунова Ольга Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами арттерапії	23

Дидактична гра як засіб формування пізнавального інтересу учнів початкової школи

Прозор Анастасія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І.В. Єсьман

У Державному стандарті початкової освіти метою початкової освіти визначено всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Відома українська дослідниця О. Савченко визначає пізнавальний інтерес як «прагнення до знань, що виявляються в активному ставленні учня до пізнання сутнісних властивостей предметів і явищ дійсності». Інтерес з нами не народжується, він розвивається. У початковій школі вчитель хоче щоб всі діти засвоювали матеріал, але у деяких дітей бувають труднощі і тому вчителі розробляють дидактичні ігри, щоб учні краще засвоювали нову тему.

Різноманітні аспекти формування пізнавального інтересу досліджували Л. Виготський, О. Дусавницький, О. Киричук, Н. Морозова, О. Савченко, Г. Щукіна та ін. Використання дидактичних ігор в освітньому процесі початкової школи висвітлено у наукових розвідках: А. Макаренко, Я. Коменського, В. Сухомлинського, К. Ушинського та ін. Вчені єдині в тому, що ігри сприяють підвищенню ефективності навчання, активізують інтерес учнів, розвивають кмітливість та увагу, закріплюють знання, уміння і навички.

Підкреслимо, що одним з ефективних засобів стимулювання розумової активності учнів є дидактична гра. Сучасні вчителі часто використовують різні види дидактичних ігор, це ігри з предметами, словесні ігри, настільно-друковані ігри. Дидактична гра має таку структуру: дидактичні та ігрові завдання, правила гри, ігрові дії, результат гри. Готуючись до уроків вчителю потрібно заздалегідь підготувати дидактичний матеріал, організувати дітей, оцінити дітей за результатами проведення гри, дотриматися структури гри. Ігри збуджують емоційну поведінку дітей і можуть відвернути увагу від головної мети, тому доцільно проводити ігри у кінці уроку. Так, до пізнавальних ігор відносять: ребуси, кросворди, головоломки. Граючись, діти вчитимуться лічити, розв'язувати складні завдання, робити висновки тощо.

Гра розвиває різні пізнавальні процеси: увагу, спостережливість, пам'ять. Виділяється три рівня пізнавальної активності учнів: відтворююча активність, вона характеризується тим, що учні прагнуть запам'ятати, розказати знання; інтерпретуюча активність, характеризується тим, що учні хочуть оволодіти способами застосування знань; творча активність, коли діти хочуть самостійно здобувати знання.

Таким чином, педагоги за допомогою ігор посилюють інтерес учнів до навчання, активізуючи пізнавальну діяльність, під час гри створюється доброзичлива атмосфера та процес навчання стає більш цікавим та легким.